

Scherpere normen in mestregels

In de periode van 2010 tot en met 2013 werken we in Nederland onder het vierde actieprogramma Nitraatrichtlijn voor de mestregels. De normen worden scherper, de regels houden meer rekening met de omstandigheden. Het systeem wordt ingewikkelder, maar voor het mesttransport verandert er niet veel.

In de komende jaren zal het uitrijdverbod voor dierlijke mest en zuiveringsslib verder worden uitgebreid. Er komt één algemene uitzondering op het uitrijdverbod, namelijk voor bemesting met vaste mest bij de aanplant van plantsoen- en fruitbomen op zand- en lössgrond. De andere wijzigingen starten niet in 2010, ondanks de geruchten die hierover gaan. Zie figuur 1.

De wijzigingen die we hierna beschrijven, starten pas in 2012. Het gebruik van drijfmest op grasland zal pas vanaf 15 februari mogelijk zijn. De bemestingsperiode op grasland eindigt op 1 september, behalve voor vaste mest op grasland op klei en veen.

Op bouwland start de bemestingsperiode op 1 februari en die eindigt op 1 augustus, behalve voor vaste mest op zand en löss, want daar eindigt de periode op 1 september. Op bouwland kan het einde van de bemestingsperiode worden verschoven naar 1 september als er uiterlijk op 31 augustus een vanggewas wordt geteeld of er in het najaar bloembollen worden geplant. Vaste

mest mag op bouwland op klei en veen het hele jaar worden gebruikt. Zie verder figuur 2.

Emissiearm aanwenden

De uitzondering voor het bovengronds gebruiken van dierlijke mest op zand- of lössgrond waarop een veenkoloniaal bouwplan wordt uitgeoefend, vervalt met ingang van 2010. In de Veenkoloniën mag mest dan niet meer worden gebruikt als anti-stuifdek.

Met ingang van 2012 is het gebruik van de sleepvoettechniek op grasland op zand- en lössgronden niet meer toegestaan.

Vernietigen van grasland

Bij het vernietigen van grasland (het zogenaamde scheuren) wordt een kleine versoepeling in de regels aangebracht. Op zand- en lössgronden mag het grasland vanaf het komende jaar worden vernietigd in de periode van 1 februari tot en met 31 mei. Dit is dus drie weken langer

dan de afgelopen jaren. Op klei- en veen- grond blijft de periode van 1 februari tot en met 15 september.

Geijkt wegen

De bedoeling van de overheid was steeds dat het gewicht van een vracht mest met behulp van een geijkte weging zou worden bepaald. De rechters van het College van Beroep voor het bedrijfsleven hebben echter aan het begin van de afgelopen zomer uitgesproken dat dit niet duidelijk genoeg in de regelgeving was opgeschreven. In de wijziging die op 1 januari volgend jaar in werking treedt, wordt dit aangepast.

Mengen zuiveringslib

Bij de wijzigingen van de regelgeving die op 1 januari 2008 in werking zijn getreden, is er een mengverbod voor partijen zuiveringslib in de regelgeving geslopen. Dit mengverbod had in zijn uiterste consequentie tot gevolg dat je vrachten zuiveringslib van verschillende partijen niet bij elkaar in één opslag mocht opslaan. Dit had grote negatieve gevolgen voor de kosten van het opslaan van het zuiveringslib gedurende de herfst en winter.

In de wijzigingen die per 2010 in werking treden, wordt het mengen van vloeibaar zuiveringslib weer mogelijk gemaakt. De gehalten aan stikstof en fosfaat worden dan gebaseerd op de H1-staat van de opslag. De precieze werkwijze wordt opgenomen in de Handleiding mestbeleid.

In onze reactie op het voorstel voor deze wijziging hebben we aangegeven dat wij vinden dat ook vrachten vast zuiveringslib moeten kunnen worden gemengd. Pas bij publicatie van de definitieve teksten zullen we zien of onze mening is overgenomen.

Gebruiksnorm fosfaat

De fosfaatgebruiksnorm wordt afhankelijk van de fosfaattoestand van de bodem. Standaard wordt aangenomen dat alle landbouwgrond in Nederland een hoge fosfaattoestand heeft. De fosfaatgebruiks-

Figuur 1: uitrijdschema 2010 en 2011

Maand	Grasland				Bouwland			
	Zand/löss		Klei/veen		Zand/löss		Klei/veen	
	Vast	Drijf	Vast	Drijf	Vast	Drijf	Vast	Drijf
Januari					*			
Februari								
Maart								
April								
Mei								
Juni								
Juli								
Augustus								
September					*			
Oktober					*			
November					*			
December					*			

* Vaste mest op bouwland op zand- en lössgrond mag het hele jaar worden aangewend bij de aanplant van plantsoen- en fruitbomen.

Figuur 2: uitrijdschema 2012 en verder

Maand	Grasland				Bouwland			
	Zand/löss		Klei/veen		Zand/löss		Klei/veen	
	Vast	Drijf	Vast	Drijf	Vast	Drijf	Vast	Drijf
Januari					*			
Februari								
Maart								
April								
Mei								
Juni								
Juli								
Augustus						**		**
September					*			
Oktober					*			
November					*			
December					*			

* Vaste mest op bouwland op zand- en lössgrond mag het hele jaar worden aangewend bij de aanplant van plantsoen- en fruitbomen.

** Drijfmest op bouwland mag op alle grondsoorten worden aangewend tot 1 september als uiterlijk 31 augustus van hetzelfde jaar een groenbemester wordt geteeld of in het aansluitende najaar bollen worden geplant.

Tabel 1: fosfaatgebruiksnormen bij verschillende fosfaattoestanden en grondsoorten

Grasland					
PAL-waarde	Categorie	2010	2011	2012	2013
< 27	Laag	100	100	100	100
27-50	Neutraal	95	95	95	95
> 50	Hoog	90	90	85	85
Bouwland					
Pw-waarde	Categorie	2010	2011	2012	2013
< 36	Laag	85	85	85	85
36-55	Neutraal	80	75	70	65
> 55	Hoog	75	70	65	55

norm voor grond met een hoge fosfaat-toestand is lager dan die voor een neutrale of lage fosfaattoestand. Wie denkt dat zijn grond een neutrale of lage fosfaattoestand heeft, kan dat aantonen door de bodem te laten bemonsteren. Dit mag alleen door monsternemers van een geaccrediteerd laboratorium, die handelen volgens een protocol. De analyse heeft een geldigheidsduur van vier jaar. De fosfaattoestand van de grond moet voor 15 mei bij Dienst Regelingen worden gemeld. Een reparatie-bemesting is mogelijk tot maximaal 120 kilo fosfaat per hectare (was 160 kilo). Op bouwland mag dit alleen met kunstmest, op grasland ook met dierlijke mest. De gebruiksnormen voor de verschillende situaties zijn te vinden in tabel 1.

Aanpassing gebruiksnorm

De gebruiksnorm voor stikstof van een aantal gewassen op zand- en lössgrond wordt de komende jaren lager. De normen

voor uitspoelingsgevoelige gewassen worden het meest aangescherpt. Ook bedrijven waar dieren het hele jaar op stal staan, krijgen lagere normen voor grasland dan bedrijven die de dieren laten weiden. Voor de teelt van wintertarwe is een hogere gebruiksnorm voor stikstof vastgesteld.

Agrarische ondernemers die in de afgelopen drie jaar bovengemiddelde opbrengsten hadden voor suikerbieten of frites-aardappelen op klei mogen extra stikstof gebruiken. De extra norm voor suikerbieten is vijftien kilo stikstof per hectare, voor aardappelen 30 kilo stikstof per hectare.

De meeste werkingscoëfficiënten blijven voor de komende jaren gelijk. Er zijn enkele veranderingen. De werkingscoëfficiënt van stikstof voor aangevoerde drijfmest wordt opgesplitst per grondsoort: zand/löss en klei/veen. Ook komt er een speciale werkingscoëfficiënt van 70 procent voor

Informatie op website

Met ingang van 2010 verandert er een aantal zaken in de mestregelgeving. CUMELA Nederland zal de Handleiding mestbeleid 2006 e.v. hierop aanpassen en op de website plaatsen. Ook zal de Gebruikswijzer meststoffen in januari weer up-to-date worden gemaakt en op de website worden geplaatst. Kijk op www.cumela.nl onder het tabblad 'Mest'. Op de website van het LNV-Loket komt een nieuwe versie van de brochure en het tabellenboek van het mestbeleid te staan. Kijk op www.hetlnvloket.nl bij het onderwerp mest.

aangevoerde varkensdrijfmest op zand- en lössgrond. De werkingscoëfficiënt voor dunne fractie is 80 procent.

Rosékalveren graasdieren

Rosékalveren horen vanaf 1 januari 2010 bij de graasdieren. De mest van rosékalveren valt dan onder de graasdiermest, die binnen de ruime gebruiksnorm voor stikstof uit dierlijke mest van de derogatie mag worden gebruikt.

Minimale opslagcapaciteit

De minimale opslagcapaciteit waarover een veehouder moet beschikken, wordt met ingang van 2012 vergroot. De aanwendingsperiode wordt dan gemiddeld ongeveer een maand korter, waardoor het noodzakelijk zal zijn om de mest langer op te kunnen slaan. Veehouders moeten vanaf 2012 beschikken over minstens zeven maanden mestopslag. Deze opslagcapaciteit hoeft niet op het bedrijf zelf aanwezig te zijn, maar de agrariër mag ook contractuele afspraken maken met bijvoorbeeld een meststoffendistributeur over de afvoer van de mest.

Hans Verkerk *secretaris sectie ME*

Nog niet definitief

De tekst van dit artikel is gebaseerd op concept-wet- en -regelgeving. De definitieve teksten van de wet- en regelgeving waren bij het schrijven van dit artikel nog niet beschikbaar. Deze worden naar verwachting pas in week 51 gepubliceerd. Als de definitieve teksten afwijken van wat er in dit artikel is vermeld, dan zullen wij u hierop wijzen via de website van CUMELA Nederland (www.cumela.nl).